

Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság
1.Pf.20.703/2022/6.

A felperes: Zirci Önkormányzati Tűzoltóság (8420 Zirc, Petőfi Sándor utca 6.)

A felperesi képviselő: dr. Sindler Veronika ügyvéd (8200 Veszprém, József Attila utca 9.)

Az alperes: Eplény Község Önkormányzata (8413 Eplény, Veszprémi út 64.)

Az alperesi képviselő: Földesi-Herpai-Szalai Ügyvédi Iroda, dr. Herpai Gábor ügyvéd (8200 Veszprém, Almádi út 8.)

Az eljárás tárgya: fenntartási hozzájárulás megfizetése

Az elsőfokú bíróság: Veszprémi Járásbíróság

A fellebbezett határozat száma: 16.P.21.820/2019/31/I.

A fellebbező fél: alperes

A fellebbezés sorszáma: 23.

Í t é l e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja, és az alperes marasztalását 605.260.- (hatszázötezer-kettőszázhatvan) forint tőkére és annak 2019. április 1-től járó késedelmi kamatára, az alperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét 790.295.- (hétsházkilencvenezer-kettőszázkilencvenöt) forintra leszállítja.

Egyebekben helybenhagyja.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

A bíróság kötelezi alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 41.567.- (negyvenegyezer-ötszázhatvanhét) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint felperes Önkormányzati Tűzoltóságként működő köztestület, az alperes települési önkormányzat. A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Főigazgatójának 43/2018. számú intézkedésével Eplény község közigazgatási területét a felperes elsődleges művelési körzetéhez sorolta, a Főigazgatójának több alkalommal is megerősített intézkedése alapján ez az állapot 2016. óta áll fenn. A felperes feladata a tűzvédelem biztosítása az alperes területén a fenti határozat alapján.

- [2] Az alperesi önkormányzat a felperes köztestületnek nem tagja, a felperes fenntartási költségeihez önkormányzatként nem járul hozzá.
- [3] A felperes több alkalommal kezdeményezte az alperessel szerződés megkötését a hozzájárulás mértékére vonatkozóan, az alperes azonban ezt visszautasította azzal, hogy nem tagja a felperes köztestületnek. A köztestület által meghatározott éves hozzájárulási költség érdekében a felperes több alkalommal fizetési felszólítást is küldött a szerződés tervezetekkel együtt az alperesnek. A felperes művelési területéhez tartozó településeken a KSH adatai alapján 2016-ban 19449 fő, 2017-ben 19315 fő, 2018-ban 19342 fő, 2019-ben 19383 fő lakott.
- [4] A felperes a Központi Költségvetésből 2016-ban 38.596.032 Ft, 2017-ben 38.596.032.- Ft, 2018-ban 39.514.245 Ft, és a 2019-es évre arányosan, a perrel érintett januártól május 31-ig tartó időszakkal bezárólag 16.079.615 Ft állami támogatásban részesült. A felperes éves fejlesztési, fenntartási és működési kiadásainak költsége 2016-ban 53.959.840 Ft, 2017-ben 56.692.766 Ft, 2018-ban 63.115.982 Ft és 2019. január 01. napjától május 31-ig bezárólag arányosan 23.892.140 Ft.
- [5] Az állami támogatással nem fedezett, felperesnél működési kiadások 2016-ban 15.363.808 Ft, 2017-ben 18.101.734 Ft, 2018-ban 23.601.737 Ft és 2019. évben januártól május 31-ig tartó időszakra vetítve arányosan 7.812.525 Ft.
- [6] A felperes többször módosított keresetében összesen 943.612 Ft és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, perköltségben való marasztalás mellett, mert álláspontja szerint az alperesnek is kötelessége hozzájárulni a felperes fejlesztési, fenntartási és működési kiadásaihoz.
- [7] Az alperes a kereset elutasítását kérte elsősorban arra való hivatkozással, hogy nem tagja a felperesi nem köztestületnek, a felek között nincs szerződés, így nem köteles a felperes fenntartási költségeihez hozzájárulni. Másrészt álláspontja szerint a központi állami támogatások fedezik a felperes működési költségeit, amely miatt szintén el kell utasítani a keresetet.
- [8] Az elsőfokú bíróság a 16.P.21.820/2019/28/I. számú ítéletével az alperest a keresetnek megfelelően marasztalta. Az alperes fellebbezése folytán az elsőfokú ítéletet a Veszprémi Törvényszék az 1.Pf.20.253/2021/11. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az érdemi tárgyalási szaktól új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezte.
- [9] A Veszprémi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az 1.Pf.20.253/2021/11. számú végzésében a felperes keresetének jogalapja tekintetében megállapította, hogy az alperes köteles hozzájárulást fizetni a felperes éves fejlesztési, fenntartási és működési kiadásaihoz a Tüotv. 2 § (2) bekezdése, a 2011. évi CXVIII. törvény 23. § (4) bekezdés f.) pontja, a Tüotv. 34. § (1) bekezdése, a Tüotv. 41. § (5) bekezdése, a 239/2011. (XI.18.) Kormányrendelet 12. §-a, 32. § (1) bekezdése, a Tüotv. 28. § (1) bekezdés a.) és c.) pontja, a Tüotv. 34. § (3) bekezdés rendelkezései alapján.
- [10] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 943.612 Ft tőkét, ebből 230.880 Ft után 2017. január 1. napjától, 123.352 Ft után 2018. január 1. napjától, 375.180 Ft után 2019. január 1. napjától, 214.200 Ft után 2020. január 1. napjától

a kifizetés napjáig számított törvényes mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.302.188 Ft perköltséget.

- [11] Megállapította, hogy az eljárási illetéket az állam viseli, és felperest feljogosította 48.100 Ft eljárási illeték visszaigénylésére.
- [12] Az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a Veszprémi Törvényszék 1.Pf.20.253/2021/11. számú végzésében már megállapította a felperes keresetének jogalapját, azt a tényt, hogy az alperes köteles hozzájárulást fizetni felperes éves fejlesztési, fenntartási és működési kiadásaihoz.
- [13] Mivel a felek között szerződés nem jött létre, a Tüor. 32. § (1) bekezdés irányadó rendelkezései szerint a székhely szerinti települési önkormányzat, valamint az önkormányzati tűzoltóság által védett települések önkormányzatai éves hozzájárulásának mértékét legalább oly módon szükséges megállapítani, hogy a központi költségvetési hozzájárulással együttesen fedezetet biztosítanak az önkormányzati tűzoltóság éves fejlesztési, fenntartási és működési kiadásaira.
- [14] A felperes működését elsősorban a központi költségvetés biztosítja, így az alperes marasztalására csak abban az esetben kerülhet sor, ha az éves fejlesztési, működési, fenntartási költségek meghaladják a központi költségvetési támogatások mértékét.
- [15] A bíróság utalt a Kúria Pfv.V.21.895/2018/7. számú ítéletében foglaltakra, amelyben a jogerős ítéletet hatályában fenntartva a Kúria és az eljáró alsófokú bíróságok is azt állapították meg az anyagi jogszabályok alapján, hogy az alperes marasztalására csak akkor kerülhet sor, ha a központi költségvetésből kapott juttatás nem elegendő a működéshez.
- [16] A bíróság a Tüor.2.§ (1)-(3) bekezdésének rendelkezései alapján azt az álláspontot fogadta el, hogy a tűzoltóság éves fenntartási, működési és fejlesztési költségei közé beszámíthatóak a reprezentációs vagy falunapokon, vagy egyéb rendezvényeken történő tűzvédelmi felvilágosítást végző tevékenység során felmerülő költségek, kiadások is.
- [17] Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat (54/2014. (XII.05.) BM rendelet) alapján az ún. tűzesetekre vonatkozó átjelzés vagy távfelügyeletre vonatkozó kiadások is az éves működési kiadáshoz sorolandóak. A távfelügyelet, illetve a tűzvédelmi átjelzések során a tűzoltóságnak vannak a tűzvédelmi szabályzatban előírt feladatai, így az ehhez kapcsolódó kiadások (és bevételek) szintén a tűzoltóság alapfeladataihoz tartoznak.
- [18] A bérleti díjak vonatkozásában a bíróság nem tudta megállapítani, hogy milyen eszközöket bérelt a tűzoltóság, 2016-ban 786.387 Ft, 2017-ben 786.384 Ft, 2018-ban pedig 196.596 Ft értékben, de ha ezt a költséget figyelmen kívül hagyja, úgy az igényelhető hozzájárulás mértékét lényegében nem befolyásolja.
- [19] A rendelkezésre álló bizonyítékok és a könyvszakértői vélemény egybevetése alapján azt állapította meg, hogy a felperes keresetében igényelt éves bontásban közölt alperestől igényelt hozzájárulás sem nyújtana fedezetet a felperesnél kimutatható éves működési, fenntartási és fejlesztési költségekhez. Így az is megállapítható, hogy sem a köztestület tagjai által fizetendő hozzájárulás mértéke, sem a felperes keresetében az alperessel szemben érvényesített egy főre meghatározott hozzájárulás mértéke nem eltúlzott, és nem haladja meg összevetve és összeszámítva az önkormányzatok hozzájárulásának mértéke az állami támogatással együtt a

felperes éves fejlesztési, fenntartási és működési kiadásait.

- [20] Az alperes nem tudta kétségessé tenni a könyvszakértői véleményt, mert abból az anyagi jogszabályok alapján releváns adatok kétséget kizáróan megállapíthatók voltak. Felperesnél felmerülő költségek közül az alperes alaptalanul kifogásolta a bérelt eszközökre kifizetett díjak mértékét, mert a könyvszakértő megállapította, hogy a könyvelésben kétségkívül a bérleti díj bevételt, vállalkozási tevékenységek közé kellett volna csoportosítani, azonban a bevételeknek nem volt jelentősége a perben, mert az anyagi jogszabályok alapján az éves fenntartási, fejlesztési és működési költségekből az állami támogatás összegét kellett levonni, és a fennmaradó összegre kell fedezetet nyújtani az önkormányzatok hozzájárulásának.
- [21] A bíróság azt nem tudta a felperes terhére értékelni, hogy egyéb tevékenységből bevételt szerez, mert ezzel biztosítja az éves működését. Az egyéb bevétel figyelembevételét azért is kell mellőzni, mert azok bizonytalanok, nem tervezhetők előre, ugyanakkor az önkormányzati tűzoltóság köteles feladatait ellátni, és ennek érdekében gondosan gazdálkodni. A könyvszakértő szakvéleménye azt igazolta, hogy az önkormányzati hozzájárulás mértékének megállapítása során felperes alul tervezte a költségvetését, az alperes által fizetendő hozzájárulás mértéke nem eltúlzott.
- [22] Az alperes a Kúria Pfv.V.21.895/2018/7. számú ítéletében foglaltakra annak eltérő tényállása okán megalapozottan nem hivatkozhat.
- [23] A bíróság az alperest a Ptk. 6:48. § (4) bekezdése alapján kötelezte kamat késedelmi kamat fizetésére. Az alperes állításával szemben igazoltnak tekintette, hogy 2016. január és június hónapban, 2017. február 20-án, 2018. októberében és 2020. májusában is küldött felperes felszólítást az alperesnek a hozzájárulás megfizetésére, de a kamatfizetés kezdő időpontját az éves hozzájárulás mértékének esedékessé válását követő naptól állapította meg.
- [24] A pereszes alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a szakértői díjból, közjegyzői eljárási díjból, mérsékelt ügyvédi munkadíjból és a másodfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltség megtérítésére. Figyelembe vette, hogy a kereset 943.000 Ft-ra történő leszállítását felperes részben az alperes ellenkérelmének hatására terjesztette elő.
- [25] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.
- [26] Fellebbezésében továbbra is vitatta a kereset jogalapját, összecszerűségét, a késedelmi kamatra és a perköltségre is kiterjedően.
- [27] Az alperes szerint a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatójának 43/2018. számú intézkedése és az azt megerősítő intézkedések törvényi felhatalmazás hiányában jogsértőek a tekintetben, hogy Eplényt a felperes (ÖTP) elsődleges művelési körzetéhez (EMK) sorolja. A hivatkozott intézkedés szerint ugyanis az ÖTP EMK-ja minden esetben megegyezik az ÖTP vonulási területével, ugyanakkor a szakértői véleményhez csatolt ÖTP alapszabályának 3. pontja szerint Eplény nem szerepel a vonulási területek között, mivel nem tagja a köztestületnek.
- [28] Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 10. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése szerint a helyi közügyek, valamint helyben biztosítható

közfeladatok körében ellátandó kötelező helyi önkormányzati feladatok között nem szerepel a tűzoltóság fenntartása, amely kizárólag önként vállalt feladat lehet. A katasztrófavédelmi szerv vezetője a tűzoltási feladatok körében irányítási jogosultsággal rendelkezik, arra viszont jogszabályok nem adnak felhatalmazást, hogy az önkormányzati tűzoltóság működési területét az önkéntes önkormányzati tűzoltóságot alapító önkormányzatok közigazgatási területét meghaladóan állapítsa meg. A főigazgatói intézkedés nem jogszabály, az önkormányzati tűzoltóság műveleti körzetének, a helyi vagy társult önkormányzati tűzoltóság alapszabályában rögzített vonulási területet meghaladóan meghatározni törvényi felhatalmazás hiányában az alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés k) pontja, a Mötv. 10. § (1) (2) bekezdése, továbbá a Tüotv. 34. § (1) bekezdése szerint is jogsértő, mivel nem kötelező feladat ellátására kötelez. Felperes keresetének jogalapja tekintetében a főigazgatói intézkedés csak szükséges, de nem elégséges feltétel.

- [29] A periratokhoz csak a 2019. május 27-én kelt Veszprém Hivatásos Tűzoltó Parancsnokság (HTP) és az ÖTP közötti együttműködési megállapodás került csatolásra, a 2014. május 29-én kötött nem került csatolásra, ebből eredően a per tárgyát képező időszakra (2006-2019. május) HTP és ÖTP közötti együttműködési megállapodás tartalma ismeretlen. Ez azt jelenti, hogy a per tárgyát érintő időszakra vonatkozóan a felperes nem tudott a HTP és az ÖTP között létrejött, az elsődleges műveleti körzetre vonatkozó feladatmegosztásról megállapodást becsatolni, amely az Eplény község területére kiterjedő tevékenységének jogszerű gyakorlását alátámasztaná. Ennek hiányában az ÖTP ezen időszakban végzett tevékenysége csak saját alapszabályát és hatáskörét túllépve önkényesnek tekintendő. A főigazgatói vitatott intézkedés csak a műveleti körzetet határozza meg, de arra vonatkozóan, hogy az milyen feladatmegosztás eredményezett a HTP és az ÖTP között Eplény esetében, nem tartalmazza. Amennyiben nincs érvényes megállapodás, az azt jelenti, hogy a HTP nem kívánt feladatot átadni az ÖTP-nek Eplényt érintően. A Pp. 265. § (1) bekezdése alapján ez a felperes bizonyítási kötelezettsége lett volna.
- [30] A bíróság szakértői véleményre alapított jogi érvelése megalapozatlan, a hiányos szakértői véleményre alapított döntéssel a Székesfehérvári Törvényszék 3.Gf.40.154/2016/51. számú ítéletével kapcsolatban született Kúria Pfv.V.21.895/2018/7. számú ítéletével ellentétes, téves következtetésre jutott. A Székesfehérvári Törvényszék előtti perben a szakértő megállapította, hogy központi költségvetési hozzájárulás teljes mértékben fedezte az indokolt szükséges és tényszerű költségeket.
- [31] Mindkét önkormányzati tűzoltóság központi költségvetési hozzájárulása azonos, éves felhasználásuk is közel megegyezik, így ebből következően vélelmezhető, hogy a felperes szakmai irányítását és ellenőrzését ellátó BM Főigazgatóság hasonló szakvéleményre jutott volna jelen perben is. A könyvszakértők mindkét eljárásban hasonló módon azt állapították meg, hogy megfelelő dokumentáció és könyvelési adatok hiányában a költségek nem különíthetők el, amely a felperes terhére esik. A jelen perben kirendelt könyvszakértő a szakértői véleményben maga is megemlíti, hogy a tűzoltóság alaptevékenységének szakmai megítélésével kapcsolatban nem kompetens.
- [32] Az elsőfokú ítéletben szereplő számítás alapvető tévedésen alapul, mivel az ÖTP éves felhasználása (kiadása) nem azonos az alaptevékenységre fordított kiadásokkal. A szakértői vélemény alapján is egyértelmű, hogy az ÖTP vállalkozási és egyéb olyan tevékenységet is folytat, amelyek nem tartoznak az alaptevékenységi körébe. A szakvélemény rámutat arra, hogy az ÖTP a könyvelésében a kiadásokat összevontan kezelte, és abból nem állapítható meg, hogy milyen mértékű kiadások tartoznak az alaptevékenységekhez, és milyenek az

egyéb tevékenységekhez. Az ÖTP a bevételnek az elkülönített könyvelésében is megsérti a Számviteli tv. és végrehajtási rendeletének előírásait.

- [33] Mindebből következően tévedett az elsőfokú bíróság a számításában azzal, hogy a kiadásokból csak a bevételeket vonta le. Ezzel szemben az éves felhasználásból először a vállalkozási és egyéb, nem alaptevékenységekhez tartozó kiadásokat kellett volna levonni. Az így kapott eredményből kell levonni az állami és egyéb támogatásokat, és a különbözet lenne az az összeg, amit az önkormányzatok között lakosságszám arányban fel lehetne osztani.
- [34] A szakértő által is feltárt könyvelési hiányosságok miatt utólag már nem lehet megállapítani, hogy az ÖTP vállalkozási és egyéb tevékenységével szemben milyen kiadások merültek fel.
- [35] Az elsőfokú bíróságnak az 54/2014. (XII.5.) BM rendeletre való hivatkozása sem alapos, mivel a hiányos könyvelésében megnevezettek közül mindössze a zirci kórház kötelezett felügyeletre. A székesfehérvári bíróság előtt folyamatban volt eljárásban is az került megállapításra, hogy távfelügyelet biztosítása vállalkozási tevékenység.
- [36] Téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, hogy az egyéb bevételeket azért nem lehetne figyelembe venni, mert azok bizonytalanok, nem tervezhetők előre. A per tárgyát érintő felperesi követelés egyébként is lezárt gazdasági évekre vonatkozik. Az elsőfokú ítélet e tekintetben sérti a Kormányrendelet 32. § (4) bekezdésében foglaltakat. A szakértői vélemény alapján egyértelmű, hogy az ÖTP a beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségeinek nem tett eleget, a Kormányrendelet 32. § (4) bekezdése szerinti elszámoláshoz szükséges adatok nem állnak rendelkezésre, ami azt jelenti, hogy felperes a követelésénekösszecszerűségét nem tudja kétséget kizáróan bizonyítani.
- [37] Az ÖTP-nek a 479/2016. (XII.28.) Kormányrendelet előírásai szerint kellett volna az éves beszámolóját elkészíteni, amennyiben követeléssel is rendelkezett, azt leltárral kellett volna alátámasztani.
- [38] A szakértői vélemény alapján egyértelműen megállapítható, hogy az ÖTP tagdíjköveteléssel rendelkezett, egyes tagi önkormányzatok nem vagy nem időarányosan fizettek, a közölt adatok nem tették lehetővé annak ellenőrzését, hogy a tagi önkormányzatok a támogatási megállapodásban vállalt kötelezettségeiket azonos adatbázison alapuló lakosság számuk arányában teljesítették-e.
- [39] Az önkormányzatokkal azonos jogokat gyakorló szintén tag Z-BISZ Kft.-re vonatkozóan nem közölt adatokat a szakvélemény. Szerepe és hozzájárulásának mértéke tisztázatlan maradt.
- [40] Az ÖTP köteles lett volna a bevételek elkülönített nyilvántartásáról gondoskodni. Mint tagdíjbevéttel rendelkező köztestületnek, a központi költségvetési támogatásból, a Számviteli tv. előírásai és a 479/2016.(XII.28.) Korm. rendelet 26.és 27.§-a szerint, az állami költségvetésből származó bevételek elkülönített nyilvántartását kellett volna kialakítania.
- [41] Az ítélet kihirdetése után jutott az alperes tudomására, hogy az Állami Számvevőszék az ÖTP működését és gazdálkodását vizsgálta.
- [42] A parancsnoki beszámolókra támaszkodva az állapítható meg, hogy a normatív támogatás mindegyik évben fedezetet nyújtott, mivel hiányt egyszer sem mutattak ki. Egy nem tag önkormányzat – megállapodás hiányában – nem kötelezhető az alaptevékenységen felüli, a tagönkormányzatok szabad döntése folytán vállalt egyéb tevékenységek finanszírozására.

- [43] A felperes alaptevékenységének ellátásához nem tartozik a tűz és hiba átjelzést fogadó és vagyonvédelmi rendszer üzemeltetése, a felperes saját döntése a működtetés. A szakértőnek az a véleménye, hogy ezen tevékenységek az ÖTP alaptevékenységébe tartoznak megalapozatlan.
- [44] Nincs nyoma a könyvelésben a szintén nem alaptevékenységnek számító, a rendezvényeken, falunapokon való részvételek költségének sem, ezeknek nem csak dologi, hanem személyi jellegű költségei is vannak, amelyek nem kerültek kimutatásra. Az önkormányzati tűzoltóság működéséhez szükséges összeget elsődlegesen a központi költségvetés által biztosított összegből kell fedezni, és amennyiben ez nem elegendő, akkor lehet helye a védett önkormányzatok pénzbeli hozzájárulás megfizetésére kötelezésének, ami nem lehet azonos az önkéntes tagi önkormányzati támogatással.
- [45] A kormányrendelet 32. § (3) bekezdése szerinti alaptevékenység mindegyik évben a normatív támogatásból teljes egészében finanszírozott volt, hiszen 2018-ban és 2019-ben még maradvány is keletkezett a normatív finanszírozásból, tehát hiány egyik évben sem került kimutatásra. A 2017. évre vonatkozóan az ÖTP legalább 9.277.440 Ft összegű állami támogatást kapott Zirc Város Önkormányzatán keresztül. A szakértői táblázatban ez jelent meg a 38.695.032 Ft éves normatív támogatás mellett, vélhetően a 18.710.144 Ft között. A szakértő a szakvéleményében nem konzekvens annak megítélésében, és ezzel kimeríti a Pp. 316. § (1) bekezdés c) pontját, hogy mi tartozik a tűzoltóság alaptevékenységébe, és mi az egyéb tevékenységi körébe. A szakértőnek a főkönyvi adatokon nyugvó számításai nem lehetnek megalapozottak, hiszen több pontnál is saját maga erősíti meg, hogy annak adatai nem kellően részletezettek, ráadásul a tagönkormányzatokkal kötött megállapodások sem ismertek. Megfelelően részletezett könyvelés hiányában feltételezhetően további bizonyítás sem vezetne eredményre. A felperes nem tudja igazolni, hogy az alaptevékenysége finanszírozásához a központi költségvetés által biztosított összegen felül a társulásnak egyébként nem tagja, Eplény község pénzbeli hozzájárulása indokolt a perrel érintett időszak bármelyikében is.
- [46] Az állami közutak fenntartása és azokon történt műszaki mentések költségének viselése állami, nem pedig önkormányzati feladat. A felperesnek merültek fel költségei, a köztisztviselő nem tag településeire történő (Jásd és Tés) vonulása folytán. A könyvelés ugyancsak nem tartalmaz elkülönítetten költségeket.
- [47] A késedelmi kamatigény is megalapozatlan, mert az önkormányzat működési hozzájárulás fizetésére érvényes számviteli bizonylat hiányában nem volt kötelezhető, illetve önhibáján kívül jogsértés nélkül nem teljesíthetett kifizetést, ami azt jelenti, hogy késedelembe sem eshetett. A fizetési felszólításra történő hivatkozás a szakértő által alá nem támasztottan mindezek miatt bizonyíték hiányában megalapozatlan.
- [48] Fellebbezési ellenkérelmében a felperes helyes indokainál fogva az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és az alperest 60.000 Ft+ áfa másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.
- [49] Az alperes nagy terjedelmű fellebbezése több jogszabályi hivatkozást tartalmaz, de nem tartalmaz a jogszabályi hivatkozások és a jogi érvelés körében sem nívumot, a Veszprémi Törvényszék 1.Pf.20.253/2021/11. számú végzése alapján, az alperesi fellebbezése a kereset jogalapját illetően megalapozatlan.

- [50] A korábbi elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének oka a szakértői vélemény hiánya, illetve az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének nem megfelelése volt. Az elsőfokú bíróság a másodfokú végzésnek megfelelően folytatta le az eljárást, és a jogszabályoknak megfelelően hozta meg a jogszerű és megalapozott ítéletét.
- [51] A perben kirendelt szakértő véleménye alátámasztotta összecszerűségében is a felperes kereseti kérelmét. A szakvélemény mellőzését megalapozó körülmény nem merült fel, és bár a szakértői véleményre is kiterjed a szabad mérlegelés, annak megalapozottsága esetén és okán a bíróságot is köti. A felperes együttműködött az eljáró szakértővel, betekintést engedett könyveibe, írásban és elektronikus formában is rendelkezésre bocsátotta a szakértő által kért iratokat. Amennyiben a szakértő nem tekintette relevánsnak az számvéveszéki ellenőrzést, az sikeres fellebbezés alapjául nem szolgálhat.
- [52] Az alperes fellebbezése részben alapos.
- [53] Az eljárásra a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) rendelkezéseit, anyagi jogszabályként a 2011. évi CXVIII. törvény (Kattv.), az 1996. évi XXXI. törvény (Tüotv.) és a 239/2011. (XI.18.) Kormányrendelet (Tüor.) szabályait kellett alkalmazni.
- [54] Az alperes fellebbezése alapján a másodfokú bíróság felülbírálati jogköre a Pp. 369. § (3) bekezdés a-d) pontjain alapul, a megsértett jogszabályok: Pp. 265. § (1) bekezdés, Tüotv. 41. § (5) bekezdés, Tüor. 31. § (1) bekezdés, 32. § (1) – (4) bekezdését jelölte meg az alperes.
- [55] Az alperes fellebbezésének elbírálására tárgyalás tartása nélkül került sor, mivel a felek nem kérték tárgyalás tartását.
- [56] Az alperes helyesen hivatkozott arra fellebbezésében, hogy a tűzoltás és a műszaki mentés állami feladat, amelyet a Tüotv. 2. § (4) bekezdése alapján az állam hivatásos tűzoltóságok, önkormányzati és létesítményi tűzoltóságok és önkéntes tűzoltó egyesületek útján lát el. A tűzoltóság központi irányítását a Kattv. 23. § (4) bekezdés f) pontja alapján a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője látja el, és irányítási jogosultságokkal rendelkezik. Jogosult nem csak a hivatásos tűzoltóságok, hanem az önkormányzati tűzoltóságok műveleti körzete meghatározására is.
- [57] A felperes önkormányzati tűzoltóság kategóriába tartozik, köztestület formájában működik, alapszabállyal rendelkezik. Az alperes nem tagja a felperesi köztestületnek, de a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság intézkedése alapján az alperesi önkormányzatot a felperes elsődleges műveleti körzetébe sorolta, és ez az állapot 2016 óta fennáll. Az alperes és a felperes között nincs együttműködési megállapodás, de az alperesnek nincs szerződés-kötési kötelezettsége sem.
- [58] A főigazgatói utasítás jogszerűsége jelen perben nem vizsgálható, a főigazgató intézkedés kötelező érvényű többek között az alperesi önkormányzatra is.
- [59] A felperes alapszabállyal rendelkezik, 13 önkormányzat és egy kft. tagja van, a tagok rendszeresen hozzájárulnak a köztestület fenntartásához. A tagokkal a felperes támogatási szerződést kötött. A hozzájárulás minimális mértékét a közgyűlés határozza meg költségvetés alapján. Az alapszabály a felperes vonulási területét meghatározza, amelyben az alperes valóban nem szerepel, de ez nem azonos a főigazgató hatáskörébe tartozó elsődleges műveleti körzettel. A felperes a megyei katasztrófavédelemmel kötött megállapodás alapján vállalta

Jásd és Tés községekkel kapcsolatosan a tűzoltási és műszaki mentési feladatokat, amely községek az elsődleges műveleti körzetén kívül esnek. A Tüor. 2. § (3) bekezdés b) pontja alapján megállapodás hiányában is köteles lenne a felperes vonulási területén kívül keletkezett eseményre kivonulni. A tűzoltás és a műszaki mentés térítésmentes, kivéve a Tüotv. 8. § (6) bekezdése alá tartozó eseteket.

- [60] A felperes a Tüotv. és az alapszabály alapján tűzoltás, műszaki mentés, kárelhárítás, tűz megelőzés és tűzvizsgálati tevékenységet végez, az alaptevékenységen túl egyéb beavatkozásokat költségtérítés ellenében végezhet, a riaszthatóság megtartása mellett. A felperes alapszabálya szerint a gazdálkodása eredményét az alapszabályban meghatározott tevékenységére kell fordítani.
- [61] Az önkormányzati tűzoltóság fenntartásáról a Tüotv. 41. § (5) bekezdése alapján a székhely szerinti önkormányzat és az elsődleges műveleti körzet szerinti települések önkormányzatai és a központi költségvetés gondoskodik. A Tüor. 32. § (1) bekezdése alapján a megállapodással rendelkező önkormányzat megállapodás alapján köteles az önkormányzati tűzoltóság fenntartásához hozzájárulni. A (2) bekezdés szerint a székhely szerinti önkormányzat, a védett települések önkormányzatai éves hozzájárulása mértékét legalább oly módon szükséges megállapítani, hogy a költségvetési hozzájárulással együtt fedezetet biztosítsanak a felperes fejlesztési, fenntartási és működési kiadásaihoz. A felperes alapszabálya szerint is a köztisztület fenntartása állami támogatás, saját bevétel és adományból biztosítandó.
- [62] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a felperes fenntartás, fejlesztés és üzemeltetés költségeihez a Tüotv. és a Tüor. alapján kötelezhető, ha a felperes bevételei nem fedezik a működési költségeket, és annak bizonyítása, hogy a peresített időszakba keletkezett olyan költség, amely nem rendelkezett fedezettel, így annak viselésében az alperes is köteles rész venni, a felperest terhelte.
- [63] Az alperes fellebbezése alaptalan a tekintetében, hogy csak az oltóvíz és tűzvédelmi felvilágosítás tekintetében terhelne jogszabály alapján kötelezettség. A felperes Jásd és Tés községek vonatkozásában a kötelező irányítás alapján köteles a tűzoltási és műszaki mentési feladatokat ellátni, tehát a peresített időszakban történt néhány kivonulás költsége olyan költség, amely a felperesnél felmerült, és az alperes fizetési kötelezettsége megállapításánál nem mellőzhető.
- [64] A bíróság által kirendelt szakértő szakvéleménye nem hiányos, a feldolgozott adatok és a szakértő megállapításai alkalmasak voltak arra, hogy a jogvitát a bíróság erre alapítva eldöntse.
- [65] 2016. ében a tűzoltóautó vételére adott támogatás nem fenntartási költség, ezt az összköltségnél figyelmen kívül kell hagyni. Az alaptevékenységen kívüli tevékenységet mindkét oldalon, tehát kiadás és bevétel oldalon való szerepeltetésének helye van, figyelemmel arra, hogy a költségek alatta maradnak a bevételnek. A bérleti szerződések esetében a kiadás oldalán csak értékcsökkenés számítás szerepel, a bérleti díj a szakértői vélemény alapján bevétel. A felperes költségtérítési tevékenységének a bevételei az összköltséget csökkentik, figyelembevétele az alperes tekintetében nem hátrányos. Az alapszabály alapján a köztisztület tagjai irányába sem köteles a felperes számlát kibocsátani, és nem is a számla kibocsátás alapozza meg az alperes fizetési kötelezettségét. A felperes általi igényérvényesítés vagy felszólítás legfeljebb a késedelmi kamatfizetési kötelezettséghez kapcsolódik. Amennyiben a felperes számviteli törvényt sértett, az legfeljebb a bizonyítás

eredményességét befolyásolja, egyéb jogkövetkezmény alkalmazása nem a polgári ügyben eljáró bíróság hatáskörébe tartozik. A falunapokkal kapcsolatos kiadások tekintetében az elsőfokú bíróság helyes álláspontot foglalt el. A szakértői vélemény és a kiegészítő szakértői vélemény tartalmazza a felperes összbevételét (normatív támogatás, tagok – így a kft. - támogatását is, vállalkozásból eredő bevétel). Az összköltség és a bevétel összegét nem befolyásolja, hogy a székhelyi önkormányzattal kötött támogatási megállapodáson kívül a többi taggal kötött támogatási megállapodás nem került becsatolásra. illetve, hogy a felperes és a hivatásos tűzoltóság között csak a legutóbbi megállapodás lett becsatolva. Az alperes ugyanis amennyiben a felperes adott évi működési költségénél hiány keletkezik, lakosságarányosan csak maximum a felperes közgyűlése által megállapított az adott évre irányadó hozzájárulás megfizetésére kötelezhető, amelyekről a szakértő megállapította, hogy mindegyik évben alultervezett. Nincs jelentősége, hogy az Állam Számvevőszék a felperes működését vizsgálja-e vagy vizsgálta-e, illetve az milyen eredménnyel járt. A tűzoltás és műszaki mentés ingyenes, nem minden kivonuláshoz kapcsolódik kártérítési kötelezettség, ezért jelen peres eljárás kereteit meghaladná annak vizsgálata, hogy melyik tűzoltás, műszaki mentés volt olyan, amelyhez bárkinek a kártérítési kötelezettsége kapcsolódott, az megtörtént-e, sikerrel történt-e annak érvényesítése.

- [66] A másodfokú bíróság az alábbiak szerint állapította meg a szakértői vélemény és kiegészítő szakértői vélemény alapján a peresített időszakban 2016-2019 május között, évekre bontva, hogy a felperesnek volt-e olyan fejlesztési, fenntartási és működési költsége, amelynek viselésében az alperes lakosságarányosan részt kell, hogy vállaljon.

	2016	2017	2018	2019. I-V.
összköltség	53.959.840 Ft	56.692.766 Ft	63.115.982 Ft	23.892.140 Ft
állami normatív támogatás	38.596.032 Ft	38.596.032 Ft	39.514.245 Ft	16.079.615 Ft
önkormányzati és egyéb támogatói befizetések	9.320.570 Ft	14.225.704 Ft	14.228.960 Ft	7.793.600 Ft
vállalkozói bevétel	3.748.000 Ft	3.823.474 Ft	3.240.495 Ft	1.698.532 Ft
hiány	2.295.238 Ft	47.556 Ft	6.132.282 Ft	nincs hiány

- [67] 2016-ban a szakértői véleménnyel korrigált hiányt 2.211.414 Ft. 2016. évre 40 Ft/fő/hó és az alperes 481 fős lakosságszáma alapján az alperes 230.080 Ft megfizetésére köteles. 2017. évre gyakorlatilag nincs olyan hiány, amelyre alperes kötelezhető lenne, 2017. évben egyébként még a tagok esetében is csak négy hónapra volt fizetési kötelezettség előírva. 2018-ban 65 Ft/Fő/hó támogatás és 481 fő lakosságszám alapján az alperes 375.180 Ft fizetésére köteles.
- [68] Az alperes a felperes módosított keresetével szemben 605.260 Ft tőke megfizetésére köteles, amellyel az alperes a 2019.március 31-i ügyvédi felszólítással esett késedelembe.

- [69] A felperes és az alperes részleges pervesztesség-pernyertessége arányában a perköltség viselés az alábbiak szerint alakul: a felperesnél felmerül 48.100 Ft közjegyzői díj, az elsőfokú bíróság által megállapított már mérsékelt ügyvédi munkadíj 1.054.100 Ft, és 247.888 Ft szakértői díj. A másodfokú bíróság 76.200 Ft költséget állapított meg a hatályon kívül helyező végzésben. Az alperes a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján számította fel a költségét, így az alperesnek jár az elsőfokú eljárásra 47.100 Ft, a megismételt elsőfokú eljárásra 23.590 Ft ügyvédi munkadíj és áfa, összesen 89.776 Ft. A másodfokú bíróság által részére megállapított költség 29.960 Ft. A pervesztesség-pernyertesség aránya 64% a felperes javára, így az 1.302.188 Ft 64%-a illeti a felperest, azaz 833.400 Ft, míg az alperest a 119.736 Ft 36%-a, azaz 43.105 Ft. A perköltségek egybeszámítása után az alperes elsőfokú perköltségének összege 790.295 Ft.
- [70] A fenti indokolás alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az alperes marasztalását és az elsőfokú perköltség összegét leszállította.
- [71] A másodfokú bíróság a felperes másodfokú perköltségét a pernyertessége arányában 51.567 Ft-ban állapította meg, az alperesét 10.000 Ft-ban, így az alperes által fizetendő másodfokú perköltség összege 41.567 Ft.

Veszprém, 2023. február 21.

dr. Sepsi Erika s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovácsfi László s.k.
előadó bíró

dr. Keresztes Klára s.k.
bíró